

EESTI NSV
Võru Rajooni Tüürrahva Saadikute
Nõukogu Täitevkomitee

OTSUS Nr. 33

Võru, 30. märtsil 1962. a.

Looduskaitse ja kultuurimälestiste
kaitse korraldamisest Võru rajoonis

Võru rajooni ainulaadse kapilise maasiku, looduslikult kaudnike kohtade, parkide ja teiste kaitset vääriivate looduse üksikobjektide ning kultuurimälestiste säilitamiseks ja hooldamiseks, samuti rajooni loodusvarade ratsionaalseks kasutamiseks koos, kõlas Eesti NSV 7. juuni 1957. a. seadusega «Eesti NSV looduse kaitsest» ja 8. juuni 1961. a. seadusega «Eesti NSV kultuurimälestiste kaitse kohta» ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrusga nr. 242 11. juulist 1957. a. «Abiröödest looduskaitsese organisatsiomiseks Eesti NSV-s Võru Rajooni TSN Täitevkomisjoni

o t s u s t a b :

1. Võta riikliku looduskaitsese allu kohaliku tähtsusit omavahed objektid vastavalt lisale nr. 1.

2. Avallada lisana nr. 2 Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Looduskaitsese Valttuse poolt riikliku looduskaitsese alla võetud vahariikliku tähtsusena objektid, millestel kolita on kehtestatud (vt. «Looduskaitsese korraldamise eeskirjad» (vt. «Looduskaitsese põhimõte») Tallinn, 1959. a.)

3. Avallada lisana nr. 3 riikliku kaitse alla võetud vahariikliku tähtsusit omavad kultuurimälestised.

4. Riikliku looduskaitsese alla võetud kohaliku tähtsusega objetidte loodusliku üleilme rikkumise vältimiseks keelata nende piires:

a) metsa lageraid, samuti üksikute puude ja põõsaste maha- ja laiumire (välja arvatud sanitaarraed, millel hõivatakse lastada rajooni kultuurimälestusmärkide ja looduskaitsese selle eponiga) ning nende vigastamine;

b) igasuguste kaeviste (krutsa, liiva, ja sevitsatüürid) rääjamine;

c) ürgorgude mõlvadel asuvate paljandite rikkumine;

d) veetogude kallastele rikkumine, välti riisustamine ja reosamine;

e) piimase kaevamine ja küntrimine kaitse alla võetud üksikute puude vörude all ja lähemal kui kaiks mõistril võra piirides;

f) rändrahunde lõikumine ja nende asukoha muutmine.

5. Riikliku kaitse alla võetud parkides keelata lisaks p. 4 märgitule:

a) loomade karjatamine;

b) traktorite ja autode liiklemine väljaspool selleks ettenähtud teid;

c) pöllumajandusliku inventari paigutamine ning igasuguse muul viisil ala riistamine ja prahistamine.

6. Massiüritustesse läbivimine riikliku kaitse alla võetud maaseiku üksikelementide (järved, üksikud kuplid jne.) ja parkide piiris tuleb kohaliku ja vabariikliku tähtsusega teedest tulevad ehitust projektid ja asendiplanid kooskõlastada rajooni täitevkomiteega.

7. Uute ehitustesse püstitamine, olema soolevate ehitustesse ja varematte lammutamise riikliku kaitse alla võetud aladel (maastiku üksikelementid, pargid) või piiside puude ja rändrahnuude vahelus läheduses, parkide rekonstrueerimine (uute teede rajamine, puude ja poösaste rajamine ja väljajunimine ning uute istutamine jne.) ja kõik muud tööd, mis võivad muuta või kahjustada kultsealuslike objektide üldilmnet, luovad looduskaitse sektiooniga ning rajooni läitevkomiteega.

8. Teha ülesandeks kolhooside, sovhooside ja teiste asutustes ettevõtete juhtkondadele, kellede maavaldustesse piires asuvad riikliku kaitse alla võetud objektid;

a) määra tägale objektile selle kaitse eest vastutav töötaja 1. juuniks 1962. a.

b) hoida korras ja puastaada puiesteet ning pargid surnud puudest, kuivanud okstest ja prahist igal kevadel hiljemalt 1. maiks;

e) liikvideerida parkidesse püstitatud ajutise iseloomuga ehitused (küünid, kuurid, küttelaod, siloangud jt.).

9. Kohustada külade läitevkomiteesid hiljemalt 1. juuliks 1962. a. sõlmima maavaldaobjektidega kaitse alla võetud objektide Kohta kallsekohustuse lepingud.

10. Rajooni loodusvarade ratsionaalse kasutamise ning maastike kaitse eesmärgil tuleb kogu rajooni ülatuses kõikide selliste tööde teostamine, mis on seotud looduse ümberpaigutamise-

ga (nagu liiva, kruusa, jt. karjääride ning elektriliinide ja maanteetrasside rajamine, kõik maaparandustööd jne.) kooskõlastada rajooni läitevkomiteega.

11. Igasuguste uute ehitustesse püstitamisel kuni 200 meetri kaugusele kohaliku ja vabariikliku tähtsusega teedest tulevad ehitust projektid ja asendiplanid kooskõlastada rajooni täitevkomiteega.

12. Keelata kõikidel puiesteedel samuti asulates ja linnades kasvavate puude rikkumine (ka siltide, prügikastide ja traatide sidumine puude külge jne.) ning maharaiumine kooskõlastamata looduskaitse sektiooniga.

13. Keelata Võru rajooni piires Palknevatele kõigil looduslikil järvedel veepinna alandamine ja tööstmine kooskõlastamata looduskaitse sektiooniga.

14. Keelata linnadest ja alevites väljaveetava prahi juhuslik mahapanek, lubada teha seda ainult rajooni täitevkomitee korralikku majanduse oskonna poolt selles määratud kohtades.

15. Kohustada rajooni läitevkomitee mihitsaosakonda, metsamajandi ja metskonda de vastutavaid tööajaid, jahimajandit ning kalaspordiklubi senisest nõudlikumalt suhtuma jahit ja kalapüügieeskirjade täitmise kontrollimisse.

16. Riikliku kaitse alla võetud kultuurimälestiste säilitamise kindlustamiseks:

a) keelata nende igasugune rikkumine ja muutmine (kaevamine, kündmine, ehitustesse püstitamine jne.);

b) keelata kasutada mältestisi ehitusmaterjaliks või muuks märganduslikuks otstarbeks.

17. Uute mältestiste või arheoloogiliste üksikkleidude (kivikirved, kääpad, monumendid, ohvrikivid, sôled, nõoleotsad, mitme sugusused peiteleciud jne.) avastamisel informeerida sellest koheselt Dr. Fr. R. Kreitzwaldi Memoriaalmuseumi.

18. Looduskaitsse objektide ja kultuurimälestiste rikkumise koigist juhtudest viivitamatult informeerida rajooni täitevkomitee kultuuriosakonda.

19. Kohustada rajooni läitevkomitee kultuuriosakorda organiseerima kohaliku kui ka vabariikliku tähtsusega looduskaitsse objektide ja kultuurimälestiste täendav tähistamine looduskeskkonnas.

20. Keelata riikliku kaitse alla võetud objektide tähistise rikkumine ja omavollime ümberpaigutamine.

21. Paluda Eesti NSV Politiliste ja Teaduslaste Teadmiste Levitamise Ühingu Võru osakonna Juhatajat (sm. Saarik) organiseerima ühingu lektorite kaudu lõoduskaitse ja kultuurimälestiste kaitse alaste loengute ettevalmismist ning ettekandmist elanikkonnale.
22. Käesoleva otsuse täitmise kontroll panna rajooni täitevkomitee kultuuriosakonnale.

F. PÄRTELPOEG,

Võru Rajooni TSN Täitevkomitee esimees

P. MOROSOV,

Võru Rajooni TSN Täitevkomitee sekretär

Lisa nr. 1

Võru Rajooni TSN Täitevkomitee otsuse nr. 33. 30. märtsist 1962. a. juurde

I Maastikulised keelualad ja maastiku üksikelementid

Jrk. nr.	Objekti nimetus	Külanõukogu	Asukoht		Objekti karakteristika
			1	2	
			3	4	5
1. Järvemägi	Haanja	Ruusmäe järve ääres Ruusmäe sovhoos.			Mai- ja jaanitule tegemise koht
2. Vöidumägi	Haanja	Ruusmäe sovhoosi Söödi külast põhja pool.			Mai- ja jaanitule tegemise koht
3. Vöidumägi	Haanja	Ruusmäe sovhoosi Ruusmäe-Murati tee ääres			Mai- ja jaanitule tegemise koht
4. Kütiorg	Lasva	«Vöidulipu» kolhoos.			Oru lamm, nõlvad ja 25 m laiune maariba oru pervedel
5. Piusa jõe org	Meremäe ja Vastselliina	«Vööt» ja Obinitsa sovhoos ning «Sõpruse» kolhoos.			Piusa jõe org alates Remeski oja suudmest «Sõpruse» kolh. kuni Lindorani, Tabina oja suudmeni
6. Peetrijõe järsk kallas	Mõniste	Mõniste m/k. Karisöödil Mõniste sovhoos.			Devoni liivakivi paljand kõrgusega 20 m

8	1	2	3	4	5
7.	Devoni paljandiga koobasallikad	Urvaste	Antsla sovhoosi kalakasvatuse tiikide juures.		
8.	Krabi järvede abelik koos liivakranvide ja suletud nõgu-dega nn. «Paganamaa».	Värsi	4 järv, Kikkajärv, Sarapuu, Liivajärv ja Väike-järv asuvad ürgorus Lätis NSV piiril.	Pinnavete poolt uuristatud sälkoru suur-liivakraav sügavus 20 m, pikkus 200 m, laius 50 m. Suletud nõod. Tambistrump, Ubahaud ja Põrguhaud läbimõodud 100–200 m, sügavus 15–20 m, «Paganamaa» on seotud muistenditega.	

II Kohaliku tähtsusega pargid ja puistud

Jrk. nr.	Objekti nimetus	Külanõukogu	Objekti karakteristika ja asukoht
1.	Ruusmäe park	Haanja	Ruusmäe sovhoosis
2.	Jaanimäe park (tammik)	Haanja	Ruusmäe sovhoosis
3.	Uue-Saaluse park	Haanja	Munamäe kolhoosis
4.	Västseliina asunduse park	Meremäe	«Võit» sovhoosis
5.	Kaasik	Meremäe	«Võit» sovhoos, Tsirgu osak. III brigaad, Võru-Pelseri mnt. 200 m
6.	Mõniste park	Mõniste	Mõniste sovhoosis, Võru-Valga-Ape teeristi ääres. Pargis on hulgaliiselt võõrpuu- ja -pöösas liike.
7.	Västse-Roosa park	Mõniste	Mõniste sovhoos, Västse-Roosas
8.	Sänna park	Rõuge	Rõuge metskonna kontori juures, Sännal
9.	Rõuge park	Rõuge	Rõuge sovhoosi Rõuge osakonna keskuses
10.	Vaabina park	Urvaste	Kolhoosis «Pioneer»
11.	Urvaste park	Urvaste	Urvaste kolhoosis
12.	Västse-Antsla park	Urvaste	Kolhoosis «Edasi»
13.	Park	Urvaste	Antsla sovhoosi kalakasvatuse tiikide juures
14.	Park	Sõmerpalu	Koh. «Punalipp» Linnamäel
15.	Noor kaasik	Sõmerpalu	Koh. «Punalipp», Linnamäe 8-kl. kooli lähedal
16.	Järvere park	Sõmerpalu	Võru Metsamajandi juures Vagula järve kaldal koosneb ca 100 erinevat puu liigist
17.	Sõmerpalu park	Sõmerpalu	Sõmerpalu sovhoosi keskuses
18.	Tsooru park	Värsi	Sverdlovi-nim. kolhoosis, Tsoorus
19.	Kõrgepalu park	Varstu	Koh. «Tulevik» keskuse juures
20.	Väimela park	Võru	Väimela sov. ja Väimela Zooveterinaartehniki juures
21.	Vana-Saaluse park	Västseliina	Västseliina sovhoosis
22.	Västseliina park	Västseliina	Västseliina asulas
23.	Lehise puistu	Västseliina	Västseliina metskonnas Saarte v/k keskmise kõrgus 35 m diam. 40 cm koosseisu kv 170 7 LH 2 KU 1Ks

III Rändrahmud

Jrk. nr.	Objekti nimetus	Külanõukogu	Asukoht		Kirjeldus
1.	Rändrahn	Vastseliina	Vastseliina m/k kv. 151	Laagri v/k	Pealt lame, maapinnaga ühel kõrgusel, mõõted 4×6 m

IV Kohaliku tähtsusega veekogud

Jrk. nr.	Objekti nimetus	Külanõukogu	Asukoht ja kirjeldus
1.	Kavadi järved	Haanja	Uue-Saaluse Munamäe kolhoos
2.	Viitina järv koos pargi ja Meegomäega	Rõuge	Kolhoos «Oktoober»
3.	Hino järv koos saartega	Misso	Misso m/k kv. 84
4.	Antsu järved koos 100 m laiuse kaldaribaga	Võru	Kingissepa-nim. kolhoos
5.	Verijärv koos loodusliku pargiga	Võru	Kubija m/k kv. 79
6.	Väimela järved koos pargiga	Võru	Väimela sovhoos
7.	Järvede ahelik	Sõmerpalu	Sõmerpalu sovhoos, Keema

V Looduskaitse alla võetud kohaliku tähtsusega puud

Jrk. nr.	Objekti nimetus	Arv tk.	Ktn.	Asukoht	Objekti kirjeldus (mõõted)
1	2	3	4	5	6
1.	Männid	3	Antsla	Haabsaare kolhoos Mändiku pere juures	Tarupedajad «Haukamäe mänd» D=0,7 m h=16 m, «Tammisaare mänd» D=0,9 m, h=22 m, «Mustmäe mänd» D=0,82 m, h=19 m
2.	Kuusk	1	Antsla	Antsla metskond Püve v/k, kv. nr. 53	D=0,94 m, h=34,5 m
3.	Põõsakuusk	1	Antsla	Koh. «Partisan», Puusmetsa, Kannukese aias	30 cm kõrguselt hargneb nelja harru D=8 cm, 60 cm kõrguselt hargneb üheksasse harru
4.	Jalakalehe- listle kaskede grupp	6	Antsla	Antsla metskond kv. nr. 49-b	Ik=12 cm, lk=15
5.	Tamm	1	Haanja	Ruusmäe sovh. Tuuka osak. kod. Klaasi elamu juures	ü=4,0 m
6.	Tamm	1	Haanja	Ruusmäe sovh. Majori järv ääres	ü=4,0 m

1	2	3	4	5	6
✓ 7. Mänd	1 Meremäe	Västseliina-Kapera ääres «Võit» sovhoos	tee	D=83 cm, h=14 cm	
✓ 8. Mänd	1 Meremäe	«Võit» sovh. uue karjalau- da vastas		D=84 cm, n=14 m	
✓ 9. Männid	3 Meremäe	Võru-Petseri mnt. Gorki-nim. koh.	ääres	ü=2,75 m	
				ü=2,3 m	
				ü=2,15 m	
✓ 10. Tamm	1 Meremäe	«Võit» sovh. Tsirgu külast põhja suunas end. Pihla talu lähedal		D=88 cm, h=19	
✓ 11. Tammed	5 Misso	Misso sovh. Hino osak. Kure küla pöllut		nn. «Seka tammed» D=30 cm, 48, 52 ja 76 cm hk=15 m 300 m eemal üksik tamm	
✓ 12. Kuusk	1 Misso	Misso metskond Parmu v.k. kv. 196	D=92 cm, h=14 cm	«Ussikuusk» D=13 cm, h=12 m	
✓ 13. Tamm	1 Misso	Misso sovh. Kivioru osak. Kriiva küla, Vilnit, E. elamu lähedal		D=92 cm, h=17 m	
✓ 14. Mänd	1 Mõniste	Mõniste sovh. Kalevi osak. Härballi		D=32 cm, h=7 «Puugipeda- jas» Jameda võrega	

1	2	3	4	5	6
✓ 15. Kuused (ussikuused)	2 Mõniste	Mõniste sovh. Kalevi osak. Mudasool		Puudel on alla laskuvad hargnemata oksad D=12 cm, h=10, 30 m, D=8 cm, h=8,5 m	
✓ 16. Korgipuud	2 Urvaste	Visela 8-kl. kooli juures		ü=80 cm, h=14 cm	
✓ 17. Mänd	1 Varstu	Varstu sovhoos, Vana-Roo- sa tee ja Saru-Paluküla tee- lahkmel		ü=37 cm, h=9 m	
✓ 18. Mänd	1 Varstu	Varstu sovhoos, Saru-Va- na-Roosa tee läheduses Punsal		D=1,16 m, h=16 m vanus ca 300. a. «Juuda-Maie peda- jas»	
✓ 19. Männid	2 Västseliina	Västseliina-Loosi tee ääres koh. «Koit»		D=1,02 m, h=13 m, vanus ca 300. a.	
✓ 20. Tamm	1 Västseliina	Koh. «Söprus» Rauanur- mel «Võit» sovh. keskusse viiva tee ääres		h=12 m, D=36 cm, h=11 m, D=52 cm «Pedajamäe män- nid»	
✓ 21. Mänd	1 Västseliina	Mitsurini-nim. koh. end. Tsirbu elamu juures		Kolmeharuline ü=4,5 m	
✓ 22. Kask	1 Västseliina	Västseliina sovhoos end. Pölsu talu lähedal		ü=2,10	
				«Pölsu kask» ü=3,2	

14	1	2	3	4	5	6
N	23. Mänd	1	Võru	Kingissepa-nim. koh, Si-ka küla, Kaasjärvest lõu-nasuunas	D=1,05 m, h=14 m, vanus ca 300. a.	
	24. Kask	1	Võru	«Kalevipoja» kolhoosi met-sas kv. 48	D=0,80 m, vanus 150. a.	
V	25. Männid	2	Võru	Võru-Räpina mnt. ääres Kubja metskond kv nr. 11	D=80, 76 cm h=20 m	
V	26. Mänd	1	Sõmerpalu	Sõmerpalu metskond Tam-mesilla v/k. kv. 50	D=72 cm, h=30 m	

P. MOROSOV,
Võru Rajooni TSN Taiteykomitee sekretär

Lisa nr. 2
Võru Rai. TSN Täiteykomitee
otsuse nr. 33. 30. märtsil
1962. a. juurde

Riikliku looduskaitsse alla võetud vaba-riikliku tähtsusega objektid Võru rajoonis

I Riiklikud maastikulised kaitsealad:

1. Suur-Muoramägi

2. Vällamägi

3. Rõuge järvestik

II Riikliku kaitse alla kuuluvad vabariikliku tähtsusega pargid:

1. Kreutzwaldi park Võru linnas Tamula järve ääres

2. Antsla Põllumajandustehnikumi park

III Riikliku kaitse ala võelud maastiku üksikelementid:

1. Peetri jõe devoni lubjakivi paljand 300 m pikuselt, asukohaga Mõniste kün, Mõniste metskonna Kalkalju met, savuti mägi juures.

IV Riikliku kaitse alla kuuluvad rändrahnud

Objekti asukoht 1	Külanõukogu 2	Asukoht 3	Objekti karakteristika (mõõted) 4
1. Korgõmäe Ivan-nikivi	Haanja	Suure-Munamäe lounaküljel	2,7X1,4X1,2 m, ü=11 m
2. Suur rändrahn	Rõuge	Tsutsu küla metsas	—x—x 3,5 ü=15,3 m
3. Hinnimäe ränd-rahn	Varstu	Krabi küla	granit 5,4x4, 6x1,4 m ü=14,8 m
4. Suur rändrahn	Vastseliina	Pütsepa külal louna pool	—x—x—4 m, ü=16,8 m
5. Tinnipalu ränd-rahn	Sõmerpalu	Sõmerpalu metskond Tinni-palu v/k. kv. 16	6,3x5, 4x1,2 m, ü=14,8

V Riikliku kaitse alla kuuluvad põlised puud

✓ 1. Kuusk	1 tk.	Anisla	Puusepa metsas, melsa servas 30 m lounasse. Puusepa pere juures	omapärane roomav vorm ü (maapinnal)=9 cm, h (keskm.)=0,9 m
✓ 2. Tamm	1 tk.	Haanja	Musta-Hamba küla Ruusmäe sovh.	ü=5,9, h=25 m
✓ 3. Tamm	1 tk.	Haanja	Ruusmäe sovh. Murati järve ääres	ü=4,2 m, h=16 m
✓ 4. Tammed	2 tk.	Haanja	Ruusmäe sovh. Rogosi asunduse järve ääres	ü=4,6 m, h=16 m

1	2	3	4
5. Kadakas	1 tk.	Lasva	Joosu-Paidra tee ääres, Rei-nu pere juures, kolh. «Järve»
6. Jalakas	1 tk.	Meremäe	Vastseliina asunduse puiesteel
7. Mänd	1 tk.	Meremäe	Võru-Petseri mnt. ääres «Võit» sovh.
8. Mänd	1 tk.	Misso	Misso sovh. Vastseliina-Mis-so tee ääres
9. Mänd	1 tk.	Mõniste	Saru metskond Malsimäe v/k. kv. nr. 137
10. Männid	2 tk.	Mõniste	Mõniste m/k. juures Kari-söödil
11. Tamm	1 tk.	Mõniste	Mõniste m/k. kantslelei juures Karisöödil
12. Kased	2 tk.	Mõniste	Mõniste m/k. kantslelei juures Karisöödil
13. Kadakas	1 tk.	Mõniste	Mõniste sovhoos
14. Mänd	1 tk.	Rõuge	Rõuge sovh. Nilbeküla Valga-Võru mnt. 1 km
15. Mänd	1 tk.	Rõuge	Rõuge sovh. Ruuga küla
16. Tamm	1 tk.	Rõuge	Rõuge sovh. Runga küla

1	2	3	4
✓ 17. Männid	2 tk. Rõuge	Hakiküla kolh. «Oktoober»	$\ddot{u}=2,0$ m, $h=16,5$ $\ddot{u}=2,35$ $h=17,0$ m
✓ (8. Kuusk)	1 tk. Rõuge	Rõuge-Luutsniku mnt. ääres kolh. «Oktoober»	$\ddot{u}=1,92$, $h=16,7$ m «Küünla-kuusk»
✓ 19. Kask	1 tk. Rõuge	Haki küla, kolh. «Oktoober»	$\ddot{u}=3,20$ m, $h=17,0$
✓ 20. Tamm	1 tk. Urvaste	Urvaste kooli lächedal, kolh. Urvaste	$\ddot{u}=7,6$ m, $h=16$ m «Tamme-Lauri tamm»
✓ 21. Tamm	1 tk. Urvaste	Mäe-Lehtsoo veski lächedal kolh. «Siirius»	$\ddot{u}=7$ m, $h=18$ m «Mäe-Lahtsoo tamm»
✓ 22. Tamm	1 tk. Urvaste	Pajusilma oja ääres, Kuldre kolhoos	$\ddot{u}=7,2$ m, «Jakobi tamm»
✓ 23. Künnapuu	1 tk. Urvaste	Kuldre kooli lächedal, Kuldre kolhoos	$\ddot{u}=4,7$ m, $h=14$ m «Miku künnapuu»
✓ 24. Kask	1 tk. Urvaste	Koigu tee ääres Urvastest 3 km, kolh. «Siirius»	$\ddot{u}=3,15$, $h=19$ m
✓ 25. Hall pähkli-puu	1 tk. Urvaste	Urvaste kiriku pargis	$\ddot{u}=2,55$ m
✓ 26. Künnapuu	1 tk. Varstu	Varstu sovh., Krabi, Soolät-te	kaheharuline $\ddot{u}=3,75$ $h=21$ m
✓ 27. Mänd	1 tk. Varstu	Kolh. «Tulevik», Kõrgepalu kooli lächedal	$\ddot{u}=4,35$, $h=28$ m «Kõrgepalu mänd»

1	2	3	4
✓ 28. Höbepaju	1 tk. Vätseliina	Vätseliina-Misso tee ääres, Illi veski juures, «Söpruse» kolh.	$\ddot{u}=5,30$ m, $h=14$ m
✓ 29. Kask	1 tk. Vätseliina	Jeedas-Perametsa küla, Vätseliina sovhoos	$\ddot{u}=2,35$, $h=20$ m «Toome kõiv»
✓ 30. Männid	3 tk. Võru	Võru-Tartu mnt. ääres, Väimela sovhoos	$\ddot{u}=2,3$ m, 2,5 2,45 m $h=15$ m, 13 m ja 14 m «Raha peltai» «Jõörte peltai» «Haigri peltai»

VI Vabariikliku tähtsusega veekogud

1. Ahijärv asukohaga Antsla k/n., Haabsaare kolhoos

P. MOROSOV,
Võru Raj. TSN Täitevkomitee sekretär

Lisa II, 3
Võru Rajooni TSN Taitevkoni-
tee otsuse nr. 33. 30 märtsist

Kultuurimälestusmärgid

I Antsla k/n.

1. Nõukogude Armeed võitle-
jate vennaskalmistu

2. Kalmeti tägi

Antsla k/n surutaijal
Antsla sovhi, Säre küla

II Haanja k/n.

1. Nõukogude Armeed võitle-
jate vennaskalmistu

2. Nõukogude Armeed võitle-
jate vennaskalmistu

3. Külastalme

4. Kääpad

5. Kalme

Suur-Munamäe lühelisus
Russo-Saksake komandus
Munamäe kohal, Villa küla
end. Kalmeti talu

Plauni kooli territooriumil
Munamäe kohal, end. Troina
talu, Vaskna järve kaldal
kirdes nugas

III Lasva k/n.

1. Küäpad 30 lk

2. Nõukogude Armeed võitle-
jate vennashaud

3. Kääpad 16 lk

4. Kääbas 1 lk

5. Kalmemägi «Kuupõrätägi»

6. Kääpad

Lepassaare sovhoos, Tabina
küla end. Kooli talu maadel

Lasva kaupluse juures
Kohu «Oktobri» Väit. Mä-
külas Pindi kirikust umbes
0,5 km

Lepassaare sovh. keskuses
1,5 km Lasva poole
Kohu «Järve» Paidra-Tsolkö-
lue ääres
Väinela metskond Kõige-
sare-Madala küla tee ääres

IV Meremäe k/n.

1. Nõukogude Armeed võitle-
jate vennaskalmistu

2. Kalmmed lk. 2

Gord-nim. koh, Vinski kui-
la, Petersi-Västselina tee
lääres, 1 kalme külast 240 m
lääna pool, teine kagu pool,
mõlemine kalme vahemaa
220 m

Sovhi, «Võit»

Lossivaremete lätealus

Obinitsa sovhoos, Helbi küla

Hiapoolses servas

Obinitsa sovhi. Obinitsa kui-
last kirdes pool kalmistu juu-
res Tuukravitsa onu kaldal
Obinitsa suruüaial

V Missos k/n.

3. Lossivaremed

4. Vastseliumi mõisa kõrts

5. Kalme «Kropkova kohas»

6. Küäpad ja kiviringid

7. Kääbas

V Missos k/n.

1. Nõukogude Armeed võitle-
jate vennashaud

2. Nõukogude Armeed võitle-
jate vennashaud

3. Kalmme «Kälmetenägi»

4. Küäpad

5. Kääpad «Kääbaspalu kää-
pad»

6. Kääpad lk. 10

7. Mõniste k/n.

8. Mõniste-Värska lõhe jäires

9. Mõniste-Värska lõhe jäires

10. Mõniste-Värska lõhe jäires

11. Mõniste-Värska lõhe jäires

12. Mõniste-Värska lõhe jäires

13. Mõniste-Värska lõhe jäires

14. Mõniste-Värska lõhe jäires

15. Mõniste-Värska lõhe jäires

2. Nõukogude Armee võitl-jate vennaskalmistu tk. 1
 3. Nõukogude Armee võitl-jate vennaskalmistu tk. 1
 4. Muistne matmispaik tk. 1
 5. Ohvrikivi tk. 1
 6. Muistne kalme tk. 1
- Sarnus, Singal Mõniste sovh. maa-alal
Sarni Lauatähise jõeses
- Lutsupalus, Horstil Lutsupalus, Horstil
Partsil, Võru-Mõniste maantee läheduses

VII Rõuge k/n.

1. Nõukogude Armee võitl-jate vennaskalmistu
 2. 1917. a. revolutsionäärite (vennad Leegente jt.) vennashaud
 3. Linnamägi
 4. Kivikalmed
 5. Kivikalmed
- Rõuge sovh., end. Oja talu maa-alal
Sadra asund.
Kohh. «Oktober» end. Orte-mäe talu maa-alal

VIII Sõmerpalu k/n.

1. Nõukogude Armee võitl-jate vennashaud
 2. Nõukogude Armee võitl-jate vennashaud
 3. Ohvrikivi «Heisektivis»
 4. Muistne ohvrikivi
 5. Lootsikukivi
 6. Kivikalme «Majala»
 7. Kivikalme «Hargi Kalme-
- Linnamäe 8-kli. kohti läheba) Osula kalmistu eriosas
- Sõmerpalu metskond, Tinnipalu vahtkond ky. 10 Kohh. «Punalipp» Linnamäe pargi serval
Sõmerpalu sovh. Järve osak. Kanepimäe läheduses
- Kohh. «Punalipp» 150 m põjja pool Haava ja Löödva koolimest
- Kohh. «Punalipp» Võru-Vil-jandi mnt. äärest ca 400 m

IX Urvaste k/n.

1. Nõukogude Armee võitl-jate vennashaud
 2. Linnamägi
 3. Lümandu ukukivi (k. 1
 4. Visela nn. «Põrguallikas»
 5. Sirelipõosas Maria Heiber-gi sünnikohas
 6. Silmaallikas
- Kohh. «Sirius» Uhtjärve kaldal
Urvaste kalmistul
Urvaste, Linnamäe, Uhtjär-ve vahel
- Kohh. «Sirius» Uhtjärve kaldi
- Kohh. «Sirius» Uhtjärve kaldi
- Kohh. «Sirius» Uhtjärve kaldi
- X Varstu k/n.
1. Nõukogude Armee võitl-jate vennashaud
 2. Nõukogude Armee võitl-jate vennashaud
 3. Nõukogude Armee võitl-jate vennashaud
 4. Kivikalme
 5. Kivikalme
 6. Silmavee allikad (2)
 7. Kääpad (3)
 8. Kivikalme
 9. Kalmistu
 10. Kivikalme
 11. Kivikalme
- Kohh. «Tulevik» Säma mnt, körval ca 30 m maanteest end. Palukõrtsi läheduses Kohh. «Tulevik» Oinaveski lähedal Oinapalus Kohh. «Tulevik» Oinaveski lähedal
Varstu sovh. Väru—Mõniste tee ääres Krigulipulu serval Varstu sovhoos, Krabi «Pa-ganamaal» «Kalmul» Varstu sovhoos, Soolälttel, Lubjamäel
Varstu sovhoos, end. Hansuli talu põllul, talu hoonest umbes 140 m edela suurust Krabi Vorotka mäl

XI Västseliina k/n.

1. Nõukogude Armeest vältel jaate venaskalmistu I
 2. Nõukogude aktivistide hukkamise kohad — monument kiivist plaadiga 1
 3. Kalme «Kalmemägi» 1
 4. Linnamägi
 5. Linnamägi
 6. Kääpad (4)
 7. Kääpad (9)
- Västseliina asula Plusa jõe kaldal
- Koh. «Sõprus», Pulli küla Västseliina sovhoos, Luhte küla Västseliina sovh. end. Oru talu juures
- Mitsurini-nim. kohlt. Juraskt-Saahuse tee ääres end. Ulbu-kannu talu mäadel
- Västseliina sovh. end. Saetuse k/n. hoonest 500 m edela suunas

XII Võru k/n.

1. Kääpad
 2. Linnamägi
 3. Kivija asula koh
 4. Kääpad (32)
 5. Kükalalme «Raipemäe»
 6. Ohvrikivi «Kuningakivi»
 7. Ohvriallikas «Silmaläte»
 8. Ohvrikivi «Peksukivi»
 9. Kivija asula koh **Villa küla**
 10. Kääpa kivija asula koh
- Kilbi metskond kv. 71
- Koh. «Lembitus», end. Linna-mäe talu
- Koh. «Lembitus» Roosisaar Väimela metsk. Väimela vahik. kv. 62
- Väimela näidis-katesesoohos Raiste osakond Väimela mk. Kääpa vk. kv. 66
- «Kalevipoja» koh, Tsoopa küla
- Väimela näidis-katesesoohos Raiste osakond Raipemäe lä-heduses
- Kirovi-nim. koh., Villa küla
- Kirovi-nim. koh., Kääpa küla